

Ook pinken verdienen aandacht

Aandacht voor elke fase van de opfokperiode wordt beloond met vaarzen die hun genetische potentie waarmaken. Bij voldoende groei is het goed mogelijk om pinken vanaf 12 maanden te insemineren, zodat ze op een leeftijd van 22 tot 23 maanden afkalven.

Als Wilbert Swinkels met veehouders het resultaat van de jongveefok evalueert, vraagt hij altijd naar de uitslag van de mpr. 'Daaruit is ook voor jongveespecialisten veel informatie te halen', vertelt hij. 'Wat is de afkalfleeftijd van de vaarzen? Hoe starten ze op? En hoe verhoudt de lactatiewaarde van de eerstekalfsdieren zich tot die van de tweedekalfs- en oudere koeien?' De antwoorden op deze vragen zeggen, volgens de adviseur, veel over de kwaliteit van de jongveefok. En die is cruciaal om de genetische potentie van de jongste generatie volledig te benutten.

Swinkels is teamleider van de jongveespecialisten bij Agrifirm en ondersteunt al meer dan zestien jaar veehouders bij het verbeteren van de jongveefok. Een vaak terugkerend thema in de gesprekken is de optimale afkalfleeftijd van de vaarzen. 'Agrifirm heeft daar onderzoek naar laten doen', vertelt hij. 'Holsteinvaarzen die op een leeftijd van 22 tot 23 maanden voor het eerst kalven, blijken de hoogste levensproductie te realiseren. Jonger afkalven is in de praktijk vaak niet haalbaar, maar ouder afkalven is dus ook niet optimaal voor de prestaties van de dieren', constateert Swinkels. Daarbij legt een groter jongveekoppel een groter beslag op de aanwezige fosfaatrechten, wat betekent dat er minder ruimte is om melkkoeien te houden.

Leeftijd en ontwikkeling bepalend

Teruggerekend naar het optimale inseminatiemoment en rekening houdend met gemiddeld 1,6 inseminaties voor een dracht, betekent afkalven op 22 tot 23 maanden dat je vanaf een leeftijd van 12 tot 13 maanden moet starten met insemineren. 'Dat kan prima, mits de pink voldoende is ontwikkeld', benadrukt de jongveespecialist. Dat wil zeggen dat ze een kruishoogte heeft van minimaal 1,35 meter. Met dieren die nog niet groot genoeg zijn, kan de veehouder het best nog even wachten. 'Maar we adviseren om pinken na 15 maanden sowieso te insemineren. Langer wachten levert meestal weinig extra groei meer op en houdt een belangrijk risico in. Bij oudere pinken neemt het risico op vervetting namelijk toe, wat de kans op moeilijke geboorten vergroot

en een optimale opstart van de melkproductie belemmert', verklaart Swinkels.

Om veehouders te helpen de jongveefok te verbeteren biedt Agrifirm een 'hoogtemeetservice' aan. Bij veehouders die hiervan gebruikmaken, komt twee keer per jaar een medewerker van Agrifirm op het bedrijf om de kruishoogte van alle pinken te meten. Deze gegevens worden ingevoerd in een programma dat een groeicurve per individueel dier en voor het hele koppel berekent. De koppelcurve geeft inzicht in het verloop van de jongveefok en biedt handvatten voor verbeteringen. De bedrijfsspecifieke curve voorspelt wanneer een pink voldoende ontwikkeld zal zijn om geïnsemineerd te worden.

Overigens heeft Swinkels ook een heel praktisch tip. 'Ga in

Vaarzen die op een leeftijd van 22 tot 23 maanden afkalven, realiseren de hoogste levensproductie

Met pinkenstier of SiryX-sperma **minder zware geboorten**

‘Een vaars die zwaar afkalft, krijgt het in haar eerste lactatie gelijk moeilijk. En soms houdt ze hier haar hele leven hinder van. Dat is natuurlijk zonde van alle investeringen om een goede vaars op te fokken’, constateert Cees Oomen, specialist veestapelmanagement bij CRV. ‘Het risico op zwaar afkalven kan echter aanzienlijk worden verkleind door bij de stierkeuze rekening te houden met geboorteproblemen’, legt hij uit. CRV publiceert bijvoorbeeld voor alle stieren een fokwaarde geboortegemak. Deze fokwaarde geeft inzicht in het percentage normale of gemakkelijke geboorten dat ver-

wacht mag worden bij gebruik van deze stier op pinken. Gemiddeld kalft 94,8 procent van de vaarzen normaal of gemakkelijk af. Bij gebruik van een stier met een fokwaarde geboortegemak van 104 is dit 95,6 procent en bij gebruik van een stier met een fokwaarde geboortegemak 108 is dit 96,3 procent. Van stieren met een fokwaarde geboortegemak onder de 100 zullen gemiddeld minder kalveren normaal of gemakkelijk geboren worden. ‘Veehouders kunnen zware geboorten bij vaarzen voorkomen door gebruik te maken van pinkenstieren. Dit zijn stieren met een

fokwaarde geboortegemak van 105 of hoger’, zegt Oomen. Ook de inzet van gesekest sperma is volgens de specialist veestapelmanagement een goede methode om het risico op zware geboorten bij pinken te beperken. ‘Het merendeel van de zware geboorten wordt veroorzaakt door stierkalveren. Met het gebruik van vrouwelijk SiryX-sperma is minimaal 95 procent van de geboren kalveren een vaarskalfje’, vertelt Oomen. ‘Daarbij hebben pinken gemiddeld de hoogste genetische aanleg voor het fokdoel van de veehouder. Door uit deze dieren vaarskalfjes te fokken is de genetische vooruitgang ook hoger.’

de stal op zoek naar een markering op 1,35 meter, bijvoorbeeld de bovenkant van het voerhek, of zet op de muur een duidelijk streep op 1,35 meter hoogte. Als de pink groter is dan het hek of boven de streep uitkomt, weet je dat ze voldoende ontwikkeld is om haar te insemineren’, legt hij uit.

Voeding stuurt vruchtbaarheid

Als vaarzen op een bedrijf gemiddeld wat ouder afkalven, hoeft dat niet altijd het resultaat te zijn van onvolkomenheden in de opfok, weet Swinkels. ‘Soms is de ontwikkeling van de dieren prima, maar mist de veehouder tochten, bijvoorbeeld omdat de pinken in een stal staan waar hij niet zo veel komt. Wat extra tijd steken in tochtdetectie of het aanschaffen van een systeem voor activiteitsmeting kan dan een heel goede investering zijn’, geeft hij aan. Als de vruchtbaarheid van de pinken niet optimaal is, zijn meer inseminaties nodig om ze drachtig te krijgen en loopt de afkalfleeftijd van de vaarzen ook op. Voldoende licht in de stal, een goede mineralenvoorziening en een rantsoen met de juiste balans tussen energie en eiwit zijn volgens Swinkels belangrijk voor goede drachtigheidsresultaten. Maar ook de drachtige pinken verdienen aandacht. ‘Ik zie nog wel eens dat de pinken die eenmaal drachtig zijn bevonden, aan hun lot worden overgelaten en het moeten doen

met de mindere kwaliteit kuil. Ook in deze fase is het écht belangrijk om een uitgebalanceerd rantsoen te voeren dat is afgestemd op de behoeftes van het dier’, benadrukt de jongveespecialist. ‘Veehouders concentreren zich vaak op de melkgevende dieren’, ervaart Swinkels. ‘Dat is goed te begrijpen. Maar alleen als ook de jongveeopfok optimaal verloopt, zullen de melkgevende dieren hun genetische potentie volledig waar kunnen maken.’ |

Manders Upside is een pinkenstier met 107 geboortegemak

Naam	RVI	Melk (kg)	% V	% E	Inec	LVD	U	B	Tel. melk	Prijs	
UPSIDE FRAGRANT x RANGER	+7%	+22%	361	1.658	0,22	0,05	476	684	107	108	€ 29,00
PROUDER MARPON x JERDIL	+4%	+20%	302	1.671	0,29	0,11	523	403	107	101	€ 22,00
AREMUS PP RF BANGS x RICE ONEL	+5%	+15%	291	990	0,48	0,17	413	533	106	107	€ 22,00
FRAGRANT ALTHABOET x FRALZ	+4%	+17%	287	784	0,54	0,19	378	493	108	99	€ 26,00 / € 42,00
WIZARD RF ENDLESS RF x MAR...	+4%	+12%	281	1.180	0,28	0,17	419	480	101	104	€ 18,00
WAKE UP FLORE x DON	+5%	+13%	280	355	0,70	0,34	351	531	108	108	€ 24,00 / € 45,00
THERAPY LAWRENCE x HOBEL	+4%	+13%	279	929	-0,01	0,17	284	554	105	104	€ 18,00 / € 48,00
SALNERO BLANCOVUELO x F...	+5%	+9%	271	1.407	-0,11	0,14	380	488	105	118	€ 36,00
ROMERO BEST BENE x MUST...	+8%	+12%	266	1.540	-0,24	0,03	344	724	106	100	€ 18,00
LANDSTAR RF DEVELOPER RF x J...	+7%	+7%	260	415	0,90	0,44	443	392	104	106	€ 28,00

Selecteer pinkenstieren in de webshop

Ga naar <https://shop.crv4all.nl/nl> of <https://shop.crv4all.be/nl> en selecteer het ras van uw keuze

- **step 1** Scrol in het linkermenu helemaal naar beneden naar ‘voeg fokwaardefilter toe’
- **step 2** Selecteer het kenmerk geboortegemak
- **step 3** Schuif met de muis in het menu het bolletje naar 105
- **step 4** Alle stieren die geschikt zijn voor gebruik op pinken worden automatisch geselecteerd.